

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Viitala, J. (2023). IKE-hiilijalanjälkilaskuri elintarviketuotteille. *Yrittävä Lakeus*, (2), 50.

IKE-HIILIJALANJÄLKILASKURI ELINTARVIKETUOTTEILLE

Euroopan unionin vihreän siirtymän vaatimukset tuovat yhä enenevässä määrin uusia veloitteita yrityskentän toimijoille. Esimerkiksi CSRD-kestävyysraportointidirektiivi tulee asteittain vaikuttamaan myös suomalaisiin erikokoisiin yrityksiin. Seinäjoen ammattikorkeakoulun Ilmastokestävät elintarvikeprosessit-hankkeessa kehitettiin elintarvikeprosessissa syntyvien tuotteiden ilmastovaiikutusten arviointiin erityisesti keskittyvä maksuton IKE-hiilijalanjätkilaskuri. MS Excel-pohjaisen laskurin ja sen käytön tukena käytettävän laskentaohjeistuksen avulla mikro- ja pk-yritykset voivat itsenäisesti arvioida omien tuotteidensa hiilijalanjätkivaikutuksia. Laskentatuloksia ja hankkeessa laadittua elintarvikealan pk-yritysten ympäristövaikutusten hallinnan opasta hyödyntäen voidaan elintarviketuotetta ja valmistusprosessia kehittää entistä kestävämmäksi. Laskurilla pystytään huomioimaan keh-

dosta portille -tyyppisesti omilla laskentavälilehdilläään raaka-aineet, pakkausmateriaalit, jätteet ja sivuvirrat, energia sekä logistiikka. Tuloksia pystytään tarkastelemaan yhteenvetosivulta, josta on mahdollista ladata myös Euroopan komission laatimaa PEF-ohjeistusta mukaileva raportti. Tasetarkastelusivulla voidaan tarkastella esimerkiksi jonkin yksittäisen raaka-aineen vaikutuksia kokonaisuudesta. Laskennassa käytetään ensisijaisesti todellisia prosessista kerättyjä päästökertoimia, mutta arviointia varten on koottu myös valmis kattava päästökerrointietokanta lähdetietoineen.

Kehitystyötä tehtiin yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan alueen elintarvikealan yritysten kanssa, joilta saatiin arvokasta käyttäjäkokemusta ja palautetta työkalun toiminnasta hankkeen aikana järjestetyistä työpajoista ja tuotekohtaisista laskennoista. Laskurin käyttö ja arviointitulokset haluttiin tehdä mahdollisimman läpinäky-

väksi, jolloin myös niiden luotettavuuden arviointi on mahdollisimman helppoa. Hankkeen oppaita hyödyntämällä yritykset pystyvät arvioimaan ja vertailemaan laskentatulostensa vaikutuksia omien tuotteidensa ja prosessiansa kehitystyössä esimerkiksi tietyn raaka-aineen tai laitekohtaisen energiankulutuksen osalta. Laskurin käytön toivotaan madaltavan kynnystä itsenäiseen päästöarvioinnin suorittamiseen ja valmistavan yrityksiä tulevaan, entistä tiukempaan ympäristölainsäädäntöön.

IKE-hiilijalanjätkilaskurista ja muusta hankemateriaalista lisätietoa hankkeen verkkosivuilla: <https://projektit.seamk.fi/ike>. Hanke rahoitettiin REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.